

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ

Факультет хореографічного мистецтва
Кафедра **сучасної та бальної хореографії**

СИЛАБУС
навчальної дисципліни

**КЛАСИЧНИЙ ТАНЕЦЬ
ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКЛАДАННЯ**

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 024 Хореографія
Освітня програма **Сучасна хореографія**
Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Харків, 2024

Силабус склала:

кандидат мистецтвознавства, доцент,
завідувач кафедри сучасної та бальної хореографії – Наталія СЕМЕНОВА

Мова навчання: українська

Силабус затверджено на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
Протокол №1 від «20» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні кафедри сучасної та бальної хореографії
Протокол №5 від «28» жовтня 2024 р.

Завідувач кафедри
сучасної та бальної хореографії, доцент,
кандидат мистецтвознавства

Наталія СЕМЕНОВА

Силабус затверджено на засіданні ради факультету хореографічного мистецтва
Протокол №1 від «26» серпня 2024 р.

Зміни до силабусу затверджено на засіданні ради факультету хореографічного
мистецтва
Протокол №4 від «29» жовтня 2024 р.

Голова ради ФХМ
декан факультету
хореографічного мистецтва, доцент,
кандидат мистецтвознавства

Ірина МОСТОВА

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО КУРС

Назва дисципліни	Класичний танець та методика його викладання
Викладач (-і)	 <p>Семенова Наталія Миколаївна https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/hm/sbh/semenova.html Авторський профіль: https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/naukometr/profile/s/semenova.pdf</p>
Контактний телефон та e-mail викладача	+380675727036 nataliya_semenova@xdak.ukr.education
Інформація про консультації	Коди курсів: ДФН 1 к. gxtqsj5, 2 к. 6eunvbs, 3 к. oqh4fga, 4 к. 4333sse ЗФН 2 к. rajynt, 3 к. z4v6fhhd, 4 к. l6yopgl 2 онлайн-консультації – <i>час за узгодженням здобувача вищої освіти та викладача</i>
Логіка вивчення курсу	Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання» є обов'язковим компонентом з циклу професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона закладає фундамент виконавської майстерності, сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду. Передумови для вивчення: мати професійні фізичні дані та творчі здібності, володіти професійними навичками виконання базових рухів класичного танцю.

2. АНОТАЦІЯ ДО КУРСУ

«Класичний танець та методика його викладання» — обов'язкова дисципліна, яка є найважливішою частиною професійної підготовки бакалаврів в галузі хореографічного мистецтва. Вона закладає фундамент виконавської майстерності, формує гармонійно-розвинутий рухомий апарат, що здатен опанувати різноманітні технічні прийоми, переходи, складні технічні рухи будь якого виду, напряму, стилю хореографії і сприяє здобуттю педагогічного та балетмейстерського досвіду. Класичний танець виховує форму, що надає можливості наповнювати танець внутрішнім змістом.

Дисципліна розрахована на 4 роки навчання та складається з взаємодоповнюючого поєднання лекційних та практичних занять. На уроках класичного танцю закладається професійна постановка корпусу, голови, рук, ніг, музикальність, координація, виворотність, здатність танцівника рухатися упевнено і точно, не втрачаючи рівноваги – апломбу. Систематичне виконання елементів

класичного екзерсису розвиває професійні дані, а також силу і витривалість всього рухового апарату, усуває фізичні недоліки. На заняттях класичного танцю виховується увага, розвивається пам'ять (слухова, зорова, моторна), закладаються основи правильного дихання. Окрім сприяння фізичному вихованню, класичний танець формує навички, необхідні для виконання різних за технікою рухів, навчає точній виконавській техніці танцю. Теоретичний курс знайомить здобувачів вищої освіти з формуванням та розвитком системи класичного танцю, основними її поняттями, вимогами та видатними представниками; методикою створення комбінацій, побудови і проведення уроків класичного танцю; розвитком музикальності та принципами музичного супроводження занять.

3. МЕТА КУРСУ

Метою курсу є здобуття знань, вмінь та навичок в галузі класичного танцю, які складають основу хореографічної освіти і грають важливу роль у формуванні особистості фахівця: артиста, балетмейстера, педагога. Головними завданнями є опанування школи класичного танцю, її основ, а також вивчення методики виконання та викладання рухів класичного танцю, створювання, як окремих комбінованих завдань, так і цілих частин уроків класичного танцю, проведення їх під керівництвом викладача.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Розуміти хореографію як мистецький феномен, розрізняти основні тенденції її розвитку, класифікувати види, напрями, стилі хореографії.
- Володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.
- Використовувати інноваційні технології, оптимальні засоби, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності, підвищення особистісного рівня володіння фахом.
- Розуміти і вміти застосовувати на практиці сучасні стратегії збереження та примноження культурної спадщини у сфері хореографічного мистецтва.
- Мати навички використання традиційних та інноваційних методик викладання фахових дисциплін.
- Мати навички викладання фахових дисциплін, створення необхідного методичного забезпечення і підтримки навчання здобувачів освіти.
- Знаходити оптимальні виконавські прийоми для втілення хореографічного образу.
- Вдосконалювати виконавські навички і прийоми в процесі підготовки та участі у фестивалях і конкурсах.

5. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Загальні компетентності:

Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні компетентності:

- Здатність застосовувати теорію та сучасні практики хореографічного мистецтва, усвідомлення його як специфічного творчого відображення дійсності, проектування художньої реальності в хореографічних образах.
- Здатність оперувати професійною термінологією в сфері фахової хореографічної діяльності (виконавської, викладацької, балетмейстерської та організаційної).
- Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків для забезпечення освітнього процесу в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.
- Здатність використовувати принципи, методи та засоби педагогіки, сучасні методики організації та реалізації освітнього процесу, аналізувати його перебіг та результати в початкових, профільних, фахових закладах освіти.
- Здатність використовувати традиційні та інноваційні методики для діагностування творчих, рухових (професійних) здібностей, їх розвитку відповідно до вікових, психолого-фізіологічних особливостей суб'єктів освітнього процесу.
- Здатність забезпечувати високий рівень володіння танцювальними техніками, виконавськими прийомами, застосовувати їх як виражальний засіб.
- Здатність застосовувати набуті виконавські навички в концертно-сценічній діяльності, підпорядковуючи їх завданням хореографічного проекту.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Ознаки курсу	Обов'язкова компонента
Формат курсу	Денна та заочна форми навчання, 1-8 семестр
Обсяг курсу	Кількість кредитів – 30
	Загальна кількість годин – 900
	Аудиторних –300 (дфн), 114 (зфн)
	Самостійної роботи – 600 (дфн), 786 (зфн)
Технічне і програмне забезпечення	Проектор Sanyo PLC XU86 2007 р. (ремонт 2016 р.), проєкційний екран Lumi PSAC 120, ноутбук Dell Inspiron 3552 (135C45DIL-6B) (введення у експлуатацію – 2018 р.); ПЗ : Firefox 130.0.1, Chrome 129.0.6668.70/71, Libra Office 24.8.2, OpenOffice 4.1.15, PDFXChange Viewer 10, 7-zip 23-01, Zoom 6.2.0 (не потребує ліцензування). Репетиційна зала 1 (ауд. 66, корпус 1); репетиційна зала 2 (ауд. 9, корпус 1), репетиційна зала 3 (ауд. 71, корпус 1) оснащені музичним інструментом (фортепіано “Україна”) - у разі навчального процесу офлайн Classroom, Meet у корпоративному освітньому сервісі Google Workspace for Education у разі навчального процесу онлайн.
Форми, види навчальних занять та методи навчання (відповідно до навчального плану)	Форми: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Види: лекції, практичні заняття. Методи: вербальні (лекції, коментарі, пояснення); наочні (показ, демонстрація, ілюстрація); практичні (виконання рухів, створення та виконання комбінацій);

	самостійні (робота з літературою, відео матеріалами, розробка та практична реалізація частин уроку); методи стимулювання і мотивації.
Поточний контроль	Побіжне спостереження, виконання практичних завдань, контрольні (підсумкові) уроки
Підсумковий контроль	Залік - 2, 4, 6, 8, екзамен - 1, 3, 5, 7
Політика курсу	<p>Умовами опанування навчальної дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» є:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● систематичне виконання усіх поставлених завдань; ● дотримання «Правил внутрішнього розпорядку для осіб, які здобувають вищу освіту в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pravila_s_20.pdf); ● дотримання академічної доброчесності (інформація щодо академічної доброчесності – сайт ХДАК – https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html; «Кодекс академічної доброчесності Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html); ● запобігання / протидія булінгу (цькуванню) – («Положення про політику запобігання і протидії булінгу (цькуванню) у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf ● невідкладне вирішення конфліктних ситуацій здійснюється відповідно до «Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі в ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf) ● визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти у ХДАК» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf

7. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ДЕННА форма навчання

№ з/п	Назва розділів та тем	Усь ого	Ле кц ії	Пра кт.	Ін ди ві д.	Са м. ро б.
1	2	3	4	5	6	7
1 КУРС 1 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. Класичний танець як вид хореографічного мистецтва						
1.	Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання». Охорона праці та запобігання травматизму в класичному танці.	6	2			4
2.	Виразальні засоби класичного танцю та технічні особливості виконання рухів.	6	2			4
3.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Основні музичні терміни та поняття.	6	2			4
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю						
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	24		8		16
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	6		2		4
РОЗДІЛ 3. Методика виконання рухів класичного танцю						
6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	3	1			2
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	3	1			2
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	24		8		16
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	24		8		16
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	12		4		8
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	6		2		4
РОЗДІЛ 4. Екзерсис класичного танцю та методика його викладання						
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	12		4		8
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	12		4		8
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	6		2		4
Усього за семестр		150	8	42		100
1 КУРС 2 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Підготовка до викладацької діяльності у галузі класичного танцю						
15.	Класифікація рухів класичного танцю. Методика їх виконання та викладання.	3	1			2
16.	Огляд методичних джерел.	3	1			2
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю						
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	3	1			2
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	3	1			2
РОЗДІЛ 7. Опанування та удосконалення рухів класичного танцю						
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	60		20		40
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	60		20		40
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	12		4		8
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4

		Усього за семестр	150	4	46		100
		Усього за рік	300	12	88		200
2 КУРС 3 СЕМЕСТР							
РОЗДІЛ 8. Методика викладання класичного танцю							
23.	Побудова уроку класичного танцю. Метод одного PAS.	3	1				2
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю та їх запис.	3	1				2
РОЗДІЛ 9. Методика виконання рухів класичного танцю							
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	1,5	0,5				1
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	1,5	0,5				1
РОЗДІЛ 10. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю							
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	18			6		12
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти в позах).	18			6		12
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6			2		4
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	6			2		4
РОЗДІЛ 11. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю							
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	18			6		12
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4,5	0,5		1		3
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	4,5	0,5		1		3
34.	Проведення комбінацій на групі.	6			2		4
		Усього за семестр	90	4	26		60
2 КУРС 4 СЕМЕСТР							
РОЗДІЛ 12. Музичне оформлення уроку класичного танцю							
35.	Роль музичного супроводження уроку класичного танцю, його основні види.	3	1				2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	3	1				2
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю							
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	3	1				2
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).	3	1				2
РОЗДІЛ 14. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю							
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	18			6		12
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	18			6		12
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	6			2		4
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	6			2		4
РОЗДІЛ 15. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю							
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	18			6		12
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	3			1		2

45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3		1		2
46.	Проведення комбінацій на групі.	6		2		4
	Усього за семестр	90	4	26		60
	Усього за рік	180	8	52		120
3 КУРС 5 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 16. Розвиток класичного танцю у світі						
47.	Формування та розвиток системи класичного танцю.	3	1			2
48.	Створення методики викладання класичного танцю. Видатні персоналії.	3	1			2
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю						
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS LIE.	3	1			2
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1,5	0,5			1
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1,5	0,5			1
РОЗДІЛ 18. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	18		6		12
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	18		6		12
54.	ADAGIO.	6		2		4
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	6		2		4
56.	Обертання на місці.	6		2		4
РОЗДІЛ 19. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів.	12		4		8
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3		1		2
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3		1		2
60.	Проведення комбінацій на групі.	6		2		4
	Усього за семестр	90	4	26		60
3 КУРС 6 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 20. Школа класичного танцю в Україні						
61.	Розвиток системи класичного танцю в Україні. Балетні театри: історія та сьогодення. Репертуарні вистави.	3	1			2
62.	Хореографічна освіта в Україні у галузі класичного танцю. Видатні українські танцівники, педагоги та балетмейстери.	3	1			2
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю						
63.	Правила виконання ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	3	1			2
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	3	1			2
РОЗДІЛ 22. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	36		12		24
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	36		12		24
67.	ADAGIO.	12		4		8
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.	12		4		8
69.	Обертання по діагоналі.	6		2		4
РОЗДІЛ 23. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						

70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	18		6		12
71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6		2		4
72.	Проведення комбінацій на групі.	12		4		8
Усього за семестр		150	4	46		100
Усього за рік		240	8	72		160

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 24. Класичний танець як головний виражальний засіб балетного мистецтва

73.	Основні поняття та структурні форми балетної вистави.	3	1			2
74.	Аналіз балетних вистав класичної спадщини.	3	1			2

РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю

75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	3	1			2
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	3	1			2

РОЗДІЛ 26. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю

77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	30		10		20
78.	ADAGIO.	6		2		4
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	12		4		8
80.	Обертання по діагоналі та колу.	6		2		4

РОЗДІЛ 27. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю

81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	12		4		8
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6		2		4
83.	Проведення комбінацій на групі.	6		2		4
Усього за семестр		90	4	26		60

4 КУРС 8 СЕМЕСТР

РОЗДІЛ 28. Методика виконання рухів класичного танцю

84.	Правила виконання обертань у великих позах.	3	1			2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	3	1			2

РОЗДІЛ 29. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю

86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	18		6		12
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	6		2		4
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	18		6		12

РОЗДІЛ 30. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю

89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти.	18		6		12
90.	ADAGIO.	6		2		4
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	12		4		8
92.	Обертання у великих позах.	6		2		4
Усього за семестр		90	2	28		60
Усього за рік		180	6	54		120

	РАЗОМ за 8 семестрів	900	34	266		600
--	-----------------------------	------------	-----------	------------	--	------------

ЗАОЧНА форма навчання

№ з/п	Назва розділів та тем	Усь ого	Ле кці ї	Пра кт.	Ін ди ві д.	Са м. ро б.
1	2	3	4	5	6	7
1 КУРС 1 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 1. Класичний танець як вид хореографічного мистецтва						
1.	Дисципліна «Класичний танець та методика його викладання». Охорона праці та запобігання травматизму в класичному танці.	6	1			5
2.	Виразальні засоби класичного танцю та технічні особливості виконання рухів.	6	1			5
3.	Розвиток музичності на уроці класичного танцю. Основні музичні терміни та поняття.	6	1			5
РОЗДІЛ 2. Підготовка до опанування рухів класичного танцю						
4.	Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до виконання класичного екзерсису.	24		3		21
5.	Постановка корпусу, голови, рук та ніг.	6		1		5
РОЗДІЛ 3. Методика виконання рухів класичного танцю						
6.	Термінологія. Основні поняття класичного танцю.	3	0,5			2,5
7.	Правила виконання основних тренувальних рухів.	3	0,5			2,5
8.	Вивчення та виконання рухів обличчям до палки.	24		2		22
9.	Вивчення та виконання рухів боком до палки.	24		2		22
10.	Вивчення та виконання рухів на середині зали.	12		2		10
11.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох ніг на дві).	6		1		5
РОЗДІЛ 4. Екзерсис класичного танцю та методика його викладання						
12.	Вивчення та виконання комбінацій біля палки.	12		2		10
13.	Вивчення та виконання комбінацій на середині зали.	12		2		10
14.	Вивчення та виконання комбінацій стрибків.	6		1		5
	Усього за семестр	150	4	14		132
1 КУРС 2 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 5. Підготовка до викладацької діяльності у галузі класичного танцю						
15.	Класифікація рухів класичного танцю. Методика їх виконання та викладання.	3	1			2
16.	Огляд методичних джерел.	3	1			2
РОЗДІЛ 6. Методика виконання рухів класичного танцю						
17.	Правила виконання варіантів основних тренувальних рухів.	3				3
18.	Правила виконання ALLEGRO (стрибки з двох на одну).	3				3
РОЗДІЛ 7. Опанування та удосконалення рухів класичного танцю						
19.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти).	60		6		54
20.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти EN FACE).	60		6		54
21.	Варіанти стрибків з двох ніг на дві та методика їх виконання.	12		2		10
22.	Стрибки з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		2		4
	Усього за семестр	150	2	16		132

		Усього за рік	300	6	30	264
2 КУРС 3 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 8. Методика викладання класичного танцю						
23.	Побудова уроку класичного танцю. Метод одного PAS.	3	1			2
24.	Створення комбінацій уроку класичного танцю та їх запис.	3	1			2
РОЗДІЛ 9. Методика виконання рухів класичного танцю						
25.	Опис поз класичного танцю та 1-4 ARABESQUES. Правила виконання зв'язуючи-допоміжних рухів.	1,5				1,5
26.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з просуванням).	1,5				1,5
РОЗДІЛ 10. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
27.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (на півпальцях).	18		3		15
28.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (основні тренувальні рухи та їх варіанти в позах).	18		3		15
29.	Варіанти стрибків з двох ніг на одну та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
30.	Стрибки з просуванням та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
РОЗДІЛ 11. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
31.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки.	18		2		16
32.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	4,5				4,5
33.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	4,5				4,5
34.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		5
	Усього за семестр	90	2	10		78
2 КУРС 4 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 12. Музичне оформлення уроку класичного танцю						
35.	Роль музичного супроводження уроку класичного танцю, його основні види.	3	1			2
36.	Принципи підбору музичного матеріалу до комбінацій уроку класичного танцю. Робота з концертмейстером.	3	1			2
РОЗДІЛ 13. Методика виконання рухів класичного танцю						
37.	Правила виконання простих зворотів та обертань.	3				3
38.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків в повороті).	3				3
РОЗДІЛ 14. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
39.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах та на півпальцях).	18		3		15
40.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (на півпальцях).	18		3		15
41.	Стрибки в повороті та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
42.	Середні стрибки на місці та з просуванням.	6		0,5		5,5
РОЗДІЛ 15. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
43.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису на середині зали.	18		2		16
44.	Запис створених комбінацій та підготовка до проведення.	3				3
45.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3				3

46.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		5
	Усього за семестр	90	2	10		78
	Усього за рік	180	4	20		156
3 КУРС 5 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 16. Розвиток класичного танцю у світі						
47.	Формування та розвиток системи класичного танцю.	3	1			2
48.	Створення методики викладання класичного танцю. Видатні персоналії.	3	1			2
РОЗДІЛ 17. Методика виконання рухів класичного танцю						
49.	Правила виконання форм PORT DE BRAS та видів TEMPS LIE.	3				3
50.	Правила виконання рухів EN TOURNANT.	1,5				1,5
51.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками).	1,5				1,5
РОЗДІЛ 18. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
52.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (в позах, на півпальцях та з PLIE-RELEVE).	18		3		15
53.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	18		2		16
54.	ADAGIO.	6		1		5
55.	Стрибки з заносками та методика їх виконання.	6		0,5		5,5
56.	Обертання на місці.	6		0,5		5,5
РОЗДІЛ 19. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
57.	Створення окремих учбових комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали з використанням зв'язуючи-допоміжних рухів.	12		2		10
58.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	3				3
59.	Підбір та аналіз музичного матеріалу.	3				3
60.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		15
	Усього за семестр	90	2	10		78
3 КУРС 6 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 20. Школа класичного танцю в Україні						
61.	Розвиток системи класичного танцю в Україні. Балетні театри: історія та сьогодення. Репертуарні вистави.	3	1			2
62.	Хореографічна освіта в Україні у галузі класичного танцю. Видатні українські танцівники, педагоги та балетмейстери.	3	1			2
РОЗДІЛ 21. Методика виконання рухів класичного танцю						
63.	Правила виконання ADAGIO з TOUR LENT у великих позах.	3				3
64.	Правила виконання ALLEGRO (особливості стрибків з заносками та великих стрибків на місці).	3				3
РОЗДІЛ 22. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
65.	Екзерсис біля палки та методика його виконання (з поворотами та турами).	36		4		32
66.	Екзерсис на середині зали та методика його виконання (EN TOURNANT).	36		4		32
67.	ADAGIO.	12		2		10
68.	Стрибки з заносками та великі стрибки і методика їх виконання.	12		1		11
69.	Обертання по діагоналі.	6		1		5
РОЗДІЛ 23. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						

70.	Створення окремих танцювальних комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали на певний музичний твір.	18		2		16
71.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6				6
72.	Проведення комбінацій на групі.	12		2		10
	Усього за семестр	150	2	16		132
	Усього за рік	240	4	26		210
4 КУРС 7 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 24. Класичний танець як головний виражальний засіб балетного мистецтва						
73.	Основні поняття та структурні форми балетної вистави.	3	1			2
74.	Аналіз балетних вистав класичної спадщини.	3	1			2
РОЗДІЛ 25. Методика виконання рухів класичного танцю						
75.	Правила виконання складних зворотів та обертань на місці.	3				3
76.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих стрибків з підходами).	3				3
РОЗДІЛ 26. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
77.	Екзерсис біля палки та на середині зали на основі розібраних по запису комбінацій.	30		3		27
78.	ADAGIO.	6		1		5
79.	Розгорнуті комбінації маленьких та середніх стрибків.	12		1		11
80.	Обертання по діагоналі та колу.	6		1		5
РОЗДІЛ 27. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
81.	Створення окремих танцювальних комбінацій ALLEGRO на певний музичний твір.	12		3		9
82.	Запис створених комбінацій та підготовка до їх проведення.	6				6
83.	Проведення комбінацій на групі.	6		1		5
	Усього за семестр	90	2	10		78
4 КУРС 8 СЕМЕСТР						
РОЗДІЛ 28. Методика виконання рухів класичного танцю						
84.	Правила виконання обертань у великих позах.	3	1			2
85.	Правила виконання ALLEGRO (особливості великих складних комбінованих стрибків).	3	1			2
РОЗДІЛ 29. Підготовча робота до проведення уроку класичного танцю						
86.	Створення екзерсису біля палки, екзерсису на середині зали та комбінацій ALLEGRO, що поєднані лейттемою.	18		2		16
87.	Запис створених екзерсисів та комбінацій ALLEGRO та підготовка до їх проведення.	6				6
88.	Проведення екзерсисів та комбінацій на групі.	18		2		16
РОЗДІЛ 30. Ускладнення уроку, удосконалення рухів класичного танцю						
89.	Екзерсиси біля палки, екзерсиси на середині зали на основі комбінацій, створених здобувачам вищої освіти.	18		2		16
90.	ADAGIO.	6		1		5
91.	Розгорнуті комбінації середніх та великих стрибків.	12		2		10
92.	Обертання у великих позах.	6		1		5
	Усього за семестр	90	2	10		78
	Усього за рік	180	4	20		156

	РАЗОМ за 8 семестрів	900	18	96		786

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Опитування, перевірка практичних завдань та самостійної роботи, контрольні уроки, заліки, екзамени. Оцінювання здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системної всебічності та професійної спрямованості контролю.

Зазначені форми контролю мають сприяти підвищенню мотивації здобувачів вищої освіти до навчально-пізнавальної діяльності. Саме тому, відповідно до специфіки фахової підготовки перевага надається усному та практичному контролю.

Дедлайни. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (до 75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів).

Шкала орієнтовного нарахування балів за основні види навчальної діяльності:

- контрольний урок – 5-8 балів; (ДФН/ЗФН)
- доповідь-презентація – 5-8 балів; (ДФН/ЗФН)
- конспект практичних занять – 2-5 бали; (ДФН/ЗФН)
- усне опитування – 1-3 бали; (ДФН/ЗФН)
- запис відео з методики виконання рухів – 5-8 балів; (ДФН/ЗФН)
- створення комбінацій та частин уроків класичного танцю – 5-8 балів; (ДФН/ЗФН)
- самостійна робота – 1 бал ДФН/ 5 балів ЗФН

Схема нарахування балів, які отримують здобувачі вищої освіти

1 курс 1 семестр

РОЗДІЛ 1			РОЗДІЛ 2		РОЗДІЛ 3						РОЗДІЛ 4			екзамен	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14		64+10
10			10		30						10			40	100

1 курс 2 семестр

РОЗДІЛ 5		РОЗДІЛ 6		РОЗДІЛ 7				залік	Сума
T 15	T 16	T 17	T 18	T 19	T 20	T 21	T 22		60+40
10		10		40				40	100

2 курс 3 семестр

РОЗДІЛ 8		РОЗДІЛ 9		РОЗДІЛ 10				РОЗДІЛ 11				екзамен	Сума
T 23	T 24	T 25	T 26	T 27	T 28	T 29	T 30	T 31	T 32	T 33	T 34		60+40
10		10		30				10				40	100

2 курс 4 семестр

РОЗДІЛ 12		РОЗДІЛ 13		РОЗДІЛ 14				РОЗДІЛ 15				залік	Сума
T 35	T36	T 37	T 38	T 39	T 40	T 41	T 42	T 43	T 44	T 45	T 46		60+40
10		10		30				10				40	100

3 курс 5 семестр

РОЗДІЛ 16		РОЗДІЛ 17			РОЗДІЛ 18					РОЗДІЛ 19				екзамен	Сума
T 47	T 48	T 49	T 50	T 51	T 52	T 53	T 54	T 55	T 56	T 57	T 58	T 59	T 60		60+40
10		10			30					10				40	100

3 курс 6 семестр

РОЗДІЛ 20		РОЗДІЛ 21		РОЗДІЛ 22					РОЗДІЛ 23			залік	Сума
T 61	T 62	T 63	T 64	T 65	T 66	T 67	T 68	T 69	T 70	T 71	T 72		60+40

10	10	30	10	40	100
----	----	----	----	----	-----

4 курс 7 семестр

РОЗДІЛ 24		РОЗДІЛ 25		РОЗДІЛ 26				РОЗДІЛ 27			екзамен	Сума
Т 73	Т 74	Т 75	Т 76	Т 77	Т 78	Т 79	Т 80	Т 81	Т 82	Т 83		60+40
10		10		30				10			40	100

4 курс 8 семестр

РОЗДІЛ 28		РОЗДІЛ 29			РОЗДІЛ 30				залік	Сума
Т 84	Т 85	Т 86	Т 87	Т 88	Т 89	Т 90	Т 91	Т 92		60+40
10		20			30				40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

1 КУРС 1 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 1.

Тема: ПАРТЕРНА ГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ЕКЗЕРСISУ

Мета вивчення: опанування засобів розвитку фізичних можливостей, що містять комплекси вправ партерної гімнастики та підготовка тіла до виконання класичного екзерсису.

Література:

1. Цигановська Н.В. Гімнастика: Навч. Посібник. – Х.: ХДАК 2005.

Хід практичної роботи

- Вправи для стоп.
- Вправи на розвиток виворотності ніг у гомілковостопному, колінному та кульшовому суглобах.
- Вправи на розтяжку м'язів та зв'язок ніг.
- Вправи на розвиток гнучкості хребта.
- Вправи на зміцнення м'язів спини, живота та ніг.
- Вправи класичного екзерсису, які можна виконувати лежачі на спині, животі або боку.

Практичне заняття № 2.

Тема: ПОСТАНОВКА КОРПУСУ, ГОЛОВИ, РУК ТА НІГ

Мета вивчення: опанування правильної постановки корпусу, голови, рук та ніг, що необхідні в класичному танці, вивчення основних позицій і положень рук та ніг.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

- Правильна постановка корпусу.
- Основні позиції ніг (I, II, V).
- Основні позиції рук (підготовче положення, I, II, III).
- Положення та рухи головою.
- Переведення рук з позиції в позицію. Підготовка до виконання PORT DE BRAS.
- Нахили корпусу вбік, вперед та назад.
- Положення SUR LE COU-DE-PIED основне та умовне
- I та III форми PORT DE BRAS.

Практичне заняття № 3.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ ОБЛИЧЧЯМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись двома руками за палку обличчям до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Тренувальні рухів за порядком вивчення:

1. PLIE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
4. RELEVE;
5. BATTEMENT TENDU JETE;
6. BATTEMENT RELEVE LENT;
7. GRAND BATTEMENT JETE;
8. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
9. BATTEMENT FRAPPE;
10. BATTEMENT FONDU;
11. BATTEMENT DEVELOPPE;
12. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа).

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та окремо в різних напрямках з правої та з лівої ноги.

Практичне заняття № 4.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ БОКОМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись однією рукою за палку боком до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах в різних напрямках окремо з правої та з лівої ноги.

Практичне заняття № 5.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів без підтримки на середині зали, відпрацювання апломбу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.

2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L’AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та в різних напрямках з правої та з лівої ноги. Робота ніг чергується з роботою рук.

Практичне заняття № 6.

Тема: ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ALLEGRO (СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ДВІ)

Мета вивчення: опанування стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Стрибки за порядком вивчення:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. CHANGEMENT DE PIED;
3. PAS ECHAPPE в II позицію;
4. PAS GLISSADE вбік;
5. PAS ASSAMBLE вбік;
6. SISSONNE FERMEE вбік.

Стрибки вивчається обличчям до палки, а потім, по мірі засвоєння, виконується на середині зали у чистому вигляді. Спочатку кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Вивчення стрибків здійснюється з використанням музичної розкладки № 1, в якій більша увага приділяється початковому DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Потім застосовується музична розкладка № 2, в якій перше DEMI-PLIE прискорюється до 1/8, а більша увага приділяється фінальному DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розміру 2/4. Під час виконання стрибку працюють ноги та додаються рухи головою, рухи ще не працюють.

Практичне заняття № 7.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ ПАЛКИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. DEMI-ROND на 45°
8. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
9. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Практичне заняття № 8.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕІНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів, відпрацювання апломбу, розвиток найпростішої комбінації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
8. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Практичне заняття № 9.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ СТИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінації стрибків виконують у такому порядку:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ECHAPPE в II позицію;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Зміст комбінацій складається зі стрибків у чистому вигляді, які виконуються кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Використовується перша і друга музичні розкладки. Руки переводяться окремо від стрибка та утримують певну позицію.

1 КУРС 2 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 10-11.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ)

Мета вивчення: опанування нових варіантів рухів тренувальних вправ, вдосконалення методики їх виконання, комбінування з основними формами тренувальних рухів, розвиток апломбу та координації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається як в 1-му семестрі:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (друга стадія опанування);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання прискорюються, початок руху здійснюється із-за такту. Збільшується кількість рухів у комбінації. Координація ускладнюється одночасною роботою рук та ніг.

Вивчаються нові варіанти основних тренувальних рухів:

1. PORT DE BRAS II форма;
2. DEMI-PLIE, GRAND PLIE та RELEVE на півпальці у IV позиції;
3. BATTEMENT TENDU DOUBLE (нажими у II та IV позиціях);
4. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у II та IV позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE BALANSOIR;
6. BATTEMENT TENDU JETE POUR LE PIED;
7. BATTEMENT FONDU DOUBLE на всій стопі;
8. BATTEMENT FONDU з PLIE-RELEVE з ногою на 45°;
9. BATTEMENT FONDU з DEMI-ROND DE JAMBE на 45°;
10. BATTEMENT FRAPPE DOUBLE у всіх напрямках носком в підлогу та на 35°;
11. BATTEMENT SOUTENU носком в підлогу та на 45°;
12. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на всій стопі з акцентом;
13. GRAND BATTEMENT JETE POINTE;
14. GRAND BATTEMENT JETE через PASSE PAR TERRE вперед чи назад;
15. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з DEMI-PLIE у I позиції;
16. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS на DEMI-PLIE;
17. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з PLIE-RELEVE;
18. ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS (друга стадія опанування):
19. PETIT TEMPS RELEVE до ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS на всій стопі;
20. ROND на 45°, DEMI-ROND та ROND на 90° на всій стопі.

Вивчаються зв'язуючи-допоміжні рухи в чистому вигляді та деякі їх варіанти.

1. PAS DEGAGE (2 види);
2. PAS DE BOURRE SIMPLE.
3. Екзерсиси біля палки та на середині зали будується на теми:
4. Прискорення темпів виконання рухів перехід на затакту форму;
5. Використання варіантів основних тренувальних рухів;
6. DEMI-ROND та ROND на підлозі, та на висоті 45°, 90°;
7. Перехід з ноги на ногу за допомогою PAS DEGAGE.

Практичне заняття № 12-13.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ДВІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на дві, опанування стрибків з двох ніг на одну.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Порядок виконання комбінації стрибків залишається як і в 1-му семестрі:

1. TEMPS LEVE;
2. PAS ECHAPPE;

3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Виконання початкового DEMI-PLIE переноситься на вступ і стрибок здійснюється із-за такту (музична розкладка № 3). Кількість стрибків збільшується до 6-8 підряд.

Вивчаються нові варіанти відомих стрибків:

1. TEMPS LEVE по IV, позиції.
2. PAS ECHAPPE в IV позицію;
3. PAS ECHAPPE в II або IV позицію з закінченням на одну ногу;
4. PAS GLISSADE вперед та назад;
5. PAS ASSAMBLE вперед та назад;
6. PAS ASSAMBLE DOUBLE;
7. SISSONNE FERMEE вперед та назад.

Комбінації стрибків містять основний вид та вивчені варіанти.

Вивчаються нові стрибки з двох ніг на одну:

1. SISSONNE SIMPLE з SUR LE COU-DE-PIED спереду та позаду;
2. PAS JETE вбік;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

Опанування починається обличчям до палки у музичній розкладці № 1 та № 2, а по мірі засвоєння стрибки виконуються на середині, здійснюється перехід на музичну розкладку № 3 та стрибки з закінченням на одну ногу комбінуються зі стрибками з двох ніг на дві або можуть утворювати окрему комбінацію, що входить до загальної послідовності в залежності від відриву від підлоги.

2 КУРС 3 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 14-15.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ ПРИ ВИКОНАННІ В ПОЗАХ)

Мета вивчення: закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу, розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині зали в позах, що ускладнює координацію.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається, але деякі рухи (не більше двох) можуть поєднуватись у одну комбінацію.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання основних тренувальних рухів та їх варіантів. Розвиток сили, витривалості та координації;
2. Введення підйому на півпальці та виконання рухів екзерсису біля палки на півпальцях. Маленькі та великі пози класичного танцю та використання їх в екзерсисі на середині зали.
3. Використання зв'язуючи-допоміжних рухів в екзерсисі біля палки та на середині зали:
 - PAS DEGAGE з DEMI-PLIE у II та IV позиції;
 - PAS DE BOURRE SIMPLE;
 - PAS TOMBE та PAS COUPE.

Практичне заняття № 16-17.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ПРОСУВАННЯМ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на одну, опанування стрибків з просуванням.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Після стрибку на одну ногу може здійснюватись певний перехід за допомогою зв'язуючого руху чи іншого стрибку:

1. PAS JETE з закінченням PAS DE BOURRE, PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
2. SISSONNE SIMPLE з закінченням PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
3. SISSONNE OUVERTE з закінченням PAS DE BOURRE чи PAS ASSAMBLE.

На цьому етапі стрибки з просуванням здійснюються в маленьких та великих позах. Перед їх виконанням для покращення польоту використовується певний підхід:

1. Крок;
2. PAS GLISSADE;
3. PAS COUPE.

Практичне заняття № 18-20.

Тема: СТВОРЕННЯ ОКРЕМИХ УЧБОВИХ КОМБІНАЦІЙ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ ПАЛКИ. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ. ПІДБІР ТА АНАЛІЗ МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ.

Мета вивчення: здобуття балетмейстерського досвіду під час створення власних комбінацій, підготовка до педагогічної роботи під час її запису, уточнення методики, підбору та аналізу музичного матеріалу.

Література :

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Створення учбових комбінацій екзерсису біля палки по етапам:

- сполучення основних рухів, використовуючи повільні та більш швидкі музичні темпи (прості учбові комбінації);
 - сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами (поєднані учбові комбінації).
2. Запис створених комбінацій.
 3. Підготовка до проведення комбінацій на групі:
 - уточнення методики виконання рухів, що увійшли до складу комбінації;
 - відпрацювання складеної комбінації;
 - аналіз помилок, що можуть виникати під час виконання комбінації.
 4. Робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до комбінації та його аналіз.

Практичне заняття № 21.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

2 КУРС 4 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 22-23.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. (В ПОЗАХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ).

Мета вивчення: ускладнення координації та робота над апломбом пі час виконання екзерсису біля палки в позах та екзерсису на середині зали на півпальцях; опанування PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II та IV позицій; удосконалення виразності та пластичності рук і корпусу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки залишається. Завдяки включенню зв'язуючи-допоміжних рухів вони можуть виконуватись без пауз з правої та лівої ноги. Для скорочення часу на екзерсис біля палки деякі рухи можуть бути поєднані в одну комбінацію:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. ROND DE JAMBE PAR TERRE з ROND DE JAMBE EN L' AIR;
3. BATTEMENT FONDU з ROND DE JAMBE EN L' AIR;
4. BATTEMENT FONDU з BATTEMENT FRAPPE.
5. BATTEMENT FRAPPE з PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED.

Продовжується активна робота над виконанням рухів на півпальцях. В координацію з ногами активніше вводиться одночасна робота рук. Рухи екзерсису біля палки виконуються в малих та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE.

В екзерсисі на середині зали послідовність комбінацій змінюється. Замість PLIE першою комбінацією стає TEMPS LIE (різні види) або маленьке ADAGIO. Деякі комбінації (наприклад ROND DE JAMBE PAR TERRE) можуть не виконуватись.

Обов'язковими залишаються комбінації:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. BATTEMENT FONDU;
3. BATTEMENT FRAPPE або PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
4. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінація BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE перетворюється у велике ADAGIO – окрему частину уроку і виконується після GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання рухів продовжують зростати, збільшується кількість виконаних рухів. По мірі засвоєння півпальців біля палки, вони вводяться в екзерсис і на середині зали. Ускладнюється координація завдяки використанню зв'язуючи-допоміжних рухів та активізації переходів з пози в позу під час рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання стійкості на півпальцях;
2. Розвиток координації завдяки введенню варіантів виконання 1-4 форм PORT DE BRAS та переходів з пози в позу або ARABESQUES;
3. Види PAS DE BOURRE та їх варіанти;
4. Підготовка до опанування турів та обертань.

Практичне заняття № 24-25.

Тема: СТИБКИ В ПОВОРОТІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СЕРЕДНІ СТИБКИ НА МІСЦІ ТА З ПРОСУВАННЯМ.

Мета вивчення: опанування стрибків, що виконуються в повороті, відпрацювання середніх стрибків на місці та з просуванням.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Робота над методикою та технікою виконання стрибків в повороті:

1. Стрибків з двох ніг на дві;

2. Стрибків з двох ніг на одну.

На цьому етапі побудова ALLEGRO дещо змінюється. Якщо для кращого засвоєння на початку опанування стрибки виконувались з максимальним відривом від підлоги, то для подальшого вдосконалення необхідно виконувати їх з різною висотою відриву від підлоги. У зв'язку з цим структура ALLEGRO будується з трьох розділів комбінацій: маленькі, середні та великі стрибки. Крім того 2-3 різновиди стрибків можуть бути поєднані в одну комбінацію та для їх зв'язку використовуються допоміжні рухи. Якісно вивчені стрибки EN FACE виконуються в малих та великих позах і арабесках на місці та з просуванням.

Продовжується вивчення й нових стрибків:

1. Сценічний SISSONNE (TEMPS LEVE в позі I, II, III ARABESQUES);
2. PAS BALLONNE;
3. PAS AMBOITE;
4. PAS JETE з просуванням у всі напрямки з закінченням на SUR LE COU-DE-PIED та на 45° з прямою ногою чи в ATTITUDE;
5. PAS DE POISSON (факультативно);
6. PAS BALLOTTE (факультативно).

Практичне заняття № 26.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 5 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 27-28.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (В ПОЗАХ, НА ПІВПАЛЬЦЯХ ТА З PLIE-RELEVE). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних переходів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.
4. Шилова Л.М. Хореографічна тема в уроці класичного танцю. – Х.: ХДАК, 2003.

Хід практичної роботи

В екзерсисі біля палки продовжується активна робота над виконанням рухів в маленьких та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE. Удосконалюється прийомом PLIE-RELEVE. До основних тренувальних рухів крім зв'язуючи-допоміжних в комбінації включаються технічно складні (перш за все тури та звороти). Відбувається максимальне прискорення руху (до 1/8). Здійснюється підготовка до стрибків з заносками через відпрацювання елементу POUR BATTERIA.

В екзерсисі на середині зали вивчається прийом виконання основних тренувальних рухів EN TOURNANT. Його опанування здійснюється спочатку без використання поз з невеликим ступенем повороту (1/8, 1/4), коли чергуються рухи з поворотом та без нього, а потім включається пози, поворот може здійснюється на кожному русі та зростає його ступінь до 1/2 кола.

Нові варіанти основних тренувальних рухів EN TOURNANT:

1. BATTEMENT TENDU на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
2. BATTEMENT TENDU JETE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
4. BATTEMENT FONDU на 1/8, 1/4 кола;
5. BATTEMENT FRAPPE на 1/8, 1/4, кола;
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на 1/8, 1/4 кола;
7. GRAND BATTEMENT JETE на 1/8, 1/4 кола.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів та підготовка до стрибків з заносками (POUR BATTERIA);
2. Розвиток координації: 5-6 форми PORT DE BRAS, закінчення комбінацій в позах;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
5. Принцип EN TOURNANT та підготовка до TOUR LENT.

Практичне заняття № 29.

Тема: ADAGIO.

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Характеристика ADAGIO як частини уроку. Особливості побудови ADAGIO для різних етапів навчання. Рекомендації до підбору музичного матеріалу для створення великого ADAGIO.

На цьому етапі ADAGIO створюється на певний музичний твір з використанням різноманітних рухів, прийомів переходів, що вивчені та ґрунтовно засвоєні. Це вже не остання комбінація екзерсису на середині зали, а повноцінна частина уроку.

Практичне заняття № 30.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування стрибків, що ускладнені заносками, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Перед опануванням стрибків з заносками певний період виконується підготовча вправа (стрибок-розніжка вбік II позиції з невеликою амплітудою). Виконання стрибків з заносками починається у чистому вигляді по одному стрибку з паузами, в чергуванні зі стрибками без заносок, а потім по декілька стрибків з заносками без пауз.

Стрибки з заносками можуть утворювати окремі комбінації або ускладнювати комбінації засвоєних стрибків, що виконувались раніш без заносок. Останньою комбінацією ALLEGRO після маленьких, середніх та великих стрибків замість CHANGEMENT DE PIED стає комбінація маленьких заносок, в яку частіш за все входять ENTRECHAT-QUATRE та ROYALE.

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з заносками. Опис і специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на дві:

1. ENTRECHAT-QUATRE;
2. ROYALE;
3. PAS ECHAPPE BATTU;
4. PAS ASSAMBLE BATTU;
5. DOUBLE PAS ASSAMBLE BATTU;
6. BRISE (факультативно).

Практичне заняття № 31.

Тема: ОБЕРТАННЯ НА МІСЦІ

Мета вивчення: опанування обертань на місці, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Виконання PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II позицій окремо та у сполученні з іншими рухами. Різновиди підходів та підготовок до обертань. Засоби вдосконалення техніки обертання.

Практичне заняття № 32.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 6 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 33-34.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (З ПОВОРОТАМИ ТА ТУРАМИ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних турів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

З цього етапу починається шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

В екзерсисі біля палки здійснюється включення в комбінації опанованих турів та обертань. Збільшується кількість поворотів та турів та прискорюється їх темп. Вивчаються нові тури (з IV позиції та зі сторони, коли нога відкрита вбік на 45°).

Виконання комбінацій екзерсису на середині зали відбувається з активним використанням прийому EN TOURNANT, всі рухи ускладнюються підйомом на півпальці. Прискорюються темпи виконання, збільшується ступінь повороту.

Крім того в екзерсисах біля палки та на середині зали засвоюються технічні прийоми, що необхідні для виконання великих стрибків з закінченням на одну ногу як на місці, так і з просуванням.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції;

2. TOUR, що починається з положення A LA SECONDE.
3. PAS BALLOTTE;
4. TOUR LENT EN DEHORS ET EN DEDANS у позах;
5. Сполучення турів та обертань з використанням різних підходів до них.

Практичне заняття № 35.

Тема: ADAGIO

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Виконання великого ADAGIO здійснюється з увагою не тільки на методику виконання окремих рухів, а й на пластичність та музичність виконання. В ньому може бути використане пересування у просторі та принцип поліфонії (декілька варіантів виконання рухів на один й той же музичний фрагмент одночасно).

Практичне заняття № 36.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА ВЕЛИКІ СТРИБКИ І МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування великих стрибків, вдосконалення техніки їх виконання стрибків, що ускладнені заносками.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Виконання комбінацій з декількох стрибків з заносками.

Робота над методикою та технікою їх виконання.

Розгорнуті комбінації великих стрибків як на місці, так і з підходами.

Практичне заняття № 37.

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Загальні рекомендації до виконання обертань по діагоналі. Опис та специфіка виконання:

1. TOUR CHAINE;
2. TOUR GLISSADE EN TOURNANT;
3. TOUR PIQUE;
4. TOUR DEGAGE.

Робота над методикою та технікою виконання обертань.

Практичне заняття № 38.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 39-40.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ РОЗІБРАНИХ ПО ЗАПИСУ КОМБІНАЦІЙ. ADAGIO

Мета вивчення: шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

На цьому етапі важливим є не тільки методично грамотне самостійне виконання комбінацій, а й вміння розібрати комбінацію по запису та проводити її на групі з відпрацюванням кожного руху. Необхідно навчитись тактично та точно робити зауваження і наполегливо добиватися якості виконання від інших.

Крім того на уроках продовжується робота над стійкістю та координацією, розвивається технічність та віртуозність, пластичність та виразність рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання APLOMB в позах та на півпальцях.;
2. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
3. TOUR TEMPS RELEVE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. TOUR з GRAND PLIE.

Практичне заняття № 41

Тема: РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ МАЛЕНЬКИХ ТА СЕРЕДНІХ СТРИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення техніки виконання стрибків, що об'єднані в танцювальні комбінації.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Комбінації стрибків включають різноманітні підходи, переходи та танцювальні рухи. Вони складаються з 2-3 частин. Частіше розгорнуті комбінації створюються на певний музичний твір і можуть виконуватись різними групами. У склад комбінацій входять і стрибки з заносками, і стрибки з просуванням, і стрибки у повороті.

Загальні рекомендації до виконання великих стрибків з підходами. Опис та специфіка виконання:

1. GRAND PAS ASSAMBLE;
2. GRAND PAS JETE;
3. GRAND PAS DE CHAT;
4. SISSONNE SOUBRESAUT;
5. PAS FAILLI;
6. ROND DE JAMBE EN L' AIR SAUTE;
7. FOUETTE SAUTE;
8. SAUT DE BASQUE (факультативно);
9. REVOLTADE (факультативно).

Практичне заняття № 42

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ ТА КОЛУ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі та колу, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Робота над методикою та технікою виконання обертань по діагоналі та колу.

Опис та специфіка виконання таких зворотів та обертань:

1. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
2. TOUR TEMPS RELEVE;
3. зворот FOUETTE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. зворот RENVERSE (факультативно);
6. TOUR FOUETTE ;
7. TOURS у великих позах (факультативно).

Практичне заняття № 43.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

3. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

1. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 8 СЕМЕСТР

Практичне заняття № 44.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ ВЛАСНИХ ЕКЗЕРСИСІВ ТА КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

Практичне заняття № 45.

Тема: ЕКЗЕРСИСИ БІЛЯ ПАЛКИ, ЕКЗЕРСИСИ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ КОМБІНАЦІЙ, СТОРЕНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

На цьому етапі виховується не тільки творча особистість виконавця, а й формується власний педагогічний досвід викладача класичного танцю.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Зворот FOUETTE;
2. Робота над технікою обертання засобом сполучення різних турів, що вивчені раніше та добре опановані;
3. Тури у великих позах.

Практичне заняття № 46-48.

Тема: ADAGIO. РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ СЕРЕДНІХ ТА ВЕЛИКИХ СТИБКІВ. ОБЕРТАННЯ У ВЕЛИКИХ ПОЗАХ

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток танцювальності, пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Хід практичної роботи

Робота над методикою виконання рухів. Удосконалення техніки їх виконання. Ускладнення координації, відпрацювання танцювальних елементів. Розвиток стійкості при виконанні найскладніших стрибків та обертань. Розвиток музичності, пластичності та віртуозності.

Опис та правила виконання комбінованих стрибків:

1. JETE EN TOURNANT;
2. JETE ENTRELACE;
3. PAS CISSAUX;
4. GARGOUILLE (факультативно);
5. GRAND PAS BALLOTTE на одному стрибку (факультативно).

10. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Під час самостійної роботи здобувачам вищої освіти необхідно уважно вивчати лекції, запропоновані викладачем, робити аналіз теоретичного матеріалу та формулювати власні висновки. Також бажано відвідувати бібліотеки, Інтернет і звертатися за додатковим матеріалом, що стосується педагогічної діяльності видатних викладачів класичного танцю минулого та сьогодення; слідкувати за виходом з друку нових робіт з питань хореографічного мистецтва, взагалі, та класичного танцю, зокрема.

Опановуючи теоретичний матеріал, що пропонується на практичних заняттях, здобувачам вищої освіти необхідно вести конспект уроків, занотовуючи пояснення, коментарі та зауваження викладача. Також слід самостійно робити опис кожного нового руху згідно схеми характеристики руху, що запропонована на лекційних заняттях, спираючись додатково й на методичну літературу з класичного танцю.

Після практичних занять, під час самостійної роботи, здобувачам вищої освіти необхідно вдосконалювати окремі рухи і комбінації. Для початку краще повторити рух в повільному темпі, а по мірі його засвоєння переходити до потрібного темпу, або спочатку окремо, а потім в комбінуванні з іншими. Багато рухів, прийомів, переходів класичного танцю є дуже складними по техніці виконання. У зв'язку з цим здобувачам вищої освіти необхідно самостійно постійно вдосконалювати свої фізичні дані, відпрацьовувати певні навички шляхом багаторазового повторення.

Для кращого опанування практичного матеріалу та вдосконаленню своїх знань здобувачам вищої освіти рекомендується занотовувати окремі комбінації, екзерсиси та цілі уроки, запропоновані викладачем, користуючись короткою системою запису.

Для поглиблення своїх знань з даного предмету під час самостійної роботи здобувачам вищої освіти рекомендується використовувати відео матеріали уроків класичного танцю як з власним виконанням, так і уроків різного рівня складності. Це дає можливість побачити власні помилки і помилки у виконанні інших; побачити найкраще виконання того чи іншого руху або комбінації, що сприятиме прагненню до самовдосконалення.

Ще під час самостійної роботи (з третього семестру) необхідно продовжувати створення комбінацій уроку класичного танцю, що починалося на практичних заняттях. Перед проведенням комбінацій на групі слід вести самопідготовку по вдосконаленню методики виконання рухів, що увійшли до створених комбінацій, ретельно аналізувати можливі помилки та шукати шляхи щодо їх запобігання.

ОПАНУВАННЯ ТЕОРЕТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1. Вивчення та аналіз лекційного матеріалу.
2. Вивчення рекомендованої літератури з історії, теорії та методики класичного танцю.
3. Усвідомлення цілей та завдань основних тренувальних вправ екзерсису біля палки та на середині зали (1,2 семестр).
4. Створення індивідуальної характеристики рухів (письмово) за схемою:
 - назва руху, переклад, характер його виконання;
 - мета та завдання руху;
 - загальні правила та особливості виконання;

- музичний розмір, музична розкладка та етапи вивчення руху;
 - варіанти руху та його застосування;
 - можливі помилки та шляхи їх запобігання.
5. Запис комбінацій та уроків, запропонованих викладачем на практичних заняттях. Аналіз їх побудови (усно) та занотування методичних вказівок.
 6. Методична підготовка до створення окремих комбінацій, екзерсисів біля палки і на середині зали та уроків класичного танцю для різних етапів навчання (з 3 семестру).
 7. Підбір і аналіз музичного матеріалу для створення окремих комбінацій екзерсисів біля палки і на середині зали та уроків класичного танцю для різних етапів навчання
 8. Запис власних комбінацій та уроків (з 3 семестру).
 9. Підготовка до проведення створених комбінацій та уроків, спроби їх пояснення (з 3 семестру).

ОПАНУВАННЯ ПРАКТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ

1 КУРС 1 СЕМЕСТР

Заняття № 1.

Тема: ПАРТЕРНА ГІМНАСТИКА ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ВИКОНАННЯ КЛАСИЧНОГО ЕКЗЕРСИСУ

Мета вивчення: опанування засобів розвитку фізичних можливостей, що містять комплекси вправ партерної гімнастики та підготовка тіла до виконання класичного екзерсису.

Література:

1. Цигановська Н.В. Гімнастика: Навч. Посібник. – Х.: ХДАК 2005.

Завдання

- Вправи для стоп.
- Вправи на розвиток виворотності ніг у гомілковостопному, колінному та кульшовому суглобах.
- Вправи на розтяжку м'язів та зв'язок ніг.
- Вправи на розвиток гнучкості хребта.
- Вправи на зміцнення м'язів спини, живота та ніг.
- Вправи класичного екзерсису, які можна виконувати лежачі на спині, животі або боку.

Заняття № 2.

Тема: ПОСТАНОВКА КОРПУСУ, ГОЛОВИ, РУК ТА НІГ

Мета вивчення: опанування правильної постановки корпусу, голови, рук та ніг, що необхідні в класичному танці, вивчення основних позицій і положень рук та ніг.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

- Правильна постановка корпусу.
- Основні позиції ніг (I, II, V).

- Основні позиції рук (підготовче положення, I, II, III).
- Положення та рухи головою.
- Переведення рук з позиції в позицію. Підготовка до виконання PORT DE BRAS.
- Нахили корпусу вбік, вперед та назад.
- Положення SUR LE COU-DE-PIED основне та умовне
- I та III форми PORT DE BRAS.

Заняття № 3.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ ОБЛИЧЧЯМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись двома руками за палку обличчям до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Тренувальні рухів за порядком вивчення:

1. PLIE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
4. RELEVE;
5. BATTEMENT TENDU JETE;
6. BATTEMENT RELEVE LENT;
7. GRAND BATTEMENT JETE;
8. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
9. BATTEMENT FRAPPE;
10. BATTEMENT FONDU;
11. BATTEMENT DEVELOPPE;
12. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа).

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та окремо в різних напрямках з правої та з лівої ноги.

Заняття № 4.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ БОКОМ ДО ПАЛКИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів, тримаючись однією рукою за палку боком до неї.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;

4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах в різних напрямках окремо з правої та з лівої ноги.

Заняття № 5.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ РУХІВ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: опанування основних тренувальних рухів без підтримки на середині зали, відпрацювання апломбу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Тренувальні рухів за порядком виконання, що визначені правилами побудови екзерсису:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L' AIR (підготовча вправа);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Рухи виконуються в чистому вигляді від 2 до 4 разів у самих повільних темпах та в різних напрямках з правої та з лівої ноги. Робота ніг чергується з роботою рук.

Заняття № 6.

Тема: ПРАВИЛА ВИКОНАННЯ ALLEGRO (СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ДВІ)

Мета вивчення: опанування стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Стрибки за порядком вивчення:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. CHANGEMENT DE PIED;
3. PAS ECHAPPE в II позицію;
4. PAS GLISSADE вбік;

5. PAS ASSAMBLE вб'їк;
6. SISSONNE FERMEE вб'їк.

Стрибки вивчається обличчям до палки, а потїм, по мїрї засвоєння, виконується на серединї зали у чистому виглядї. Спочатку кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Вивчення стрибків здїйснюється з використанням музичної розкладки № 1, в якїй бїльша увага придїляється початковому DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розмїру 2/4. Потїм застосовується музична розкладка № 2, в якїй перше DEMI-PLIE прискорюється до 1/8, а бїльша увага придїляється фїнальному DEMI-PLIE, що виконується на 1 такт музичного розмїру 2/4. Пїд час виконання стрибку працюють ноги та додаються рухи головою, рухи ще не працюють.

Заняття № 7.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ БІЛЯ ПАЛКИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів.

Лїтература:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографїчних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васїрук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посїбник. – Івано-Франкївськ, 2009.
3. Цвєткова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Пїдручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбїнування основних тренувальних рухів, що виконуються у рїзних напрямках у першїй та другїй музичнїй розкладцї, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варїанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позицїях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позицїях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. DEMI-ROND на 45°
8. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
9. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у рїзні комбїнацїї.

Заняття № 8.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ НА СЕРЕИНІ ЗАЛИ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання основних тренувальних рухів та опанування їх варіантів, вїдпрацювання апломбу, розвиток найпростїшої комбїнацїї.

Лїтература:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографїчних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васїрук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посїбник. – Івано-Франкївськ, 2009.
3. Цвєткова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Пїдручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінування основних тренувальних рухів, що виконуються у різних напрямках у першій та другій музичній розкладці, та включення варіантів основних тренувальних рухів:

1. PLIE SOUTENU (2 варіанти).
2. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у I та V позиціях;
3. PASSE PAR TERRE;
4. BATTEMENT TENDU JETE з DEMI-PLIE в I та V позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE POINTE (PIQUE);
6. PREPARATION для ROND DE JAMBE PAR TERRE;
7. BATTEMENT FRAPPE на 35°;
8. BATTEMENT FONDU на 45°.

Робота над вдосконаленням I та III форм PORT DE BRAS та включення їх у різні комбінації.

Заняття № 9.

Тема: ВИВЧЕННЯ ТА ВИКОНАННЯ КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання стрибків з двох ніг на дві.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінації стрибків виконують у такому порядку:

1. TEMPS LEVE по I, II, V позиціях;
2. PAS ECHAPPE в II позицію;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Зміст комбінацій складається зі стрибків у чистому вигляді, які виконуються кожен окремо з паузою перед наступним та по 2-4 стрибка разом. Використовується перша і друга музичні розкладки. Руки переводяться окремо від стрибка та утримують певну позицію.

1 КУРС 2 СЕМЕСТР

Заняття № 10-11.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ)

Мета вивчення: опанування нових варіантів рухів тренувальних вправ, вдосконалення методики їх виконання, комбінування з основними формами тренувальних рухів, розвиток апломбу та координації.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається як в 1-му семестрі:

1. PLIE та RELEVE;
2. BATTEMENT TENDU;
3. BATTEMENT TENDU JETE;
4. ROND DE JAMBE PAR TERRE;
5. BATTEMENT FONDU;
6. BATTEMENT FRAPPE;
7. ROND DE JAMBE EN L'AIR (друга стадія опанування);
8. BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE;
9. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
10. GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання прискорюються, початок руху здійснюється із-за такту. Збільшується кількість рухів у комбінації. Координація ускладнюється одночасною роботою рук та ніг.

Вивчаються нові варіанти основних тренувальних рухів:

1. PORT DE BRAS II форма;
2. DEMI-PLIE, GRAND PLIE та RELEVE на півпальці у IV позиції;
3. BATTEMENT TENDU DOUBLE (нажими у II та IV позиціях);
4. BATTEMENT TENDU з DEMI-PLIE у II та IV позиціях;
5. BATTEMENT TENDU JETE BALANSOIR;
6. BATTEMENT TENDU JETE POUR LE PIED;
7. BATTEMENT FONDU DOUBLE на всій стопі;
8. BATTEMENT FONDU з PLIE-RELEVE з ногою на 45°;
9. BATTEMENT FONDU з DEMI-ROND DE JAMBE на 45°;
10. BATTEMENT FRAPPE DOUBLE у всіх напрямках носком в підлогу та на 35°;
11. BATTEMENT SOUTENU носком в підлогу та на 45°;
12. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на всій стопі з акцентом;
13. GRAND BATTEMENT JETE POINTE;
14. GRAND BATTEMENT JETE через PASSE PAR TERRE вперед чи назад;
15. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з DEMI-PLIE у I позиції;
16. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS на DEMI-PLIE;
17. ROND DE JAMBE PAR TERRE EN DEHORS ET EN DEDANS з PLIE-RELEVE;
18. ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS (друга стадія опанування);
19. PETIT TEMPS RELEVE до ROND DE JAMBE EN L'AIR EN DEHORS ET EN DEDANS на всій стопі;
20. ROND на 45°, DEMI-ROND та ROND на 90° на всій стопі.
21. Вивчаються зв'язуючи-допоміжні рухи в чистому вигляді та деякі їх варіанти.
22. PAS DEGAGE (2 види);
23. PAS DE BOURRE SIMPLE.
24. Екзерсиси біля палки та на середині зали будується на теми:
25. Прискорення темпів виконання рухів перехід на затакту форму;
26. Використання варіантів основних тренувальних рухів;

27. DEMI-ROND та ROND на підлозі, та на висоті 45°, 90°;

28. Перехід з ноги на ногу за допомогою PAS DEGAGE.

Заняття № 12-13.

Тема: ВАРІАНТИ СТРИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ДВІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТРИБКИ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на дві, опанування стрибків з двох ніг на одну.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Порядок виконання комбінації стрибків залишається як і в 1-му семестрі:

1. TEMPS LEVE;
2. PAS ECHAPPE;
3. PAS GLISSADE;
4. PAS ASSAMBLE;
5. SISSONNE FERMEE;
6. CHANGEMENT DE PIED.

Виконання початкового DEMI-PLIE переноситься на вступ і стрибок здійснюється із-за такту (музична розкладка № 3). Кількість стрибків збільшується до 6-8 підряд.

Вивчаються нові варіанти відомих стрибків:

1. TEMPS LEVE по IV, позиції.
2. PAS ECHAPPE в IV позицію;
3. PAS ECHAPPE в II або IV позицію з закінченням на одну ногу;
4. PAS GLISSADE вперед та назад;
5. PAS ASSAMBLE вперед та назад;
6. PAS ASSAMBLE DOUBLE;
7. SISSONNE FERMEE вперед та назад.

Комбінації стрибків містять основний вид та вивчені варіанти.

Вивчаються нові стрибки з двох ніг на одну:

1. SISSONNE SIMPLE з SUR LE COU-DE-PIED спереду та позаду;
2. PAS JETE вбік;
3. SISSONNE OUVERTE вбік, вперед та назад EN FACE.

Опанування починається обличчям до палки у музичній розкладці № 1 та № 2, а по мірі засвоєння стрибки виконуються на середині, здійснюється перехід на музичну розкладку № 3 та стрибки з закінченням на одну ногу комбінуються зі стрибками з двох ніг на дві або можуть утворювати окрему комбінацію, що входить до загальної послідовності в залежності від відриву від підлоги.

2 КУРС 3 СЕМЕСТР

Заняття № 14-15.

Тема: ЕКЗЕРСИС БЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО

ВИКОНАННЯ (ОСНОВНІ ТРЕНУВАЛЬНІ РУХИ ТА ЇХ ВАРІАНТИ ПРИ ВИКОНАННІ В ПОЗАХ)

Мета вивчення: закріплення, вдосконалення вивченого та опанування нового матеріалу, розвиток сили та витривалості шляхом повторення вивчених рухів зі збільшенням їх кількості; набуття спритності виконання завдяки прискоренню темпів; виконання екзерсису біля палки на півпальцях, що зміцнює стопи та сприяє набуттю стійкості; запровадження виконання рухів на середині зали в позах, що ускладнює координацію.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки та на середині зали залишається, але деякі рухи (не більше двох) можуть поєднуватись у одну комбінацію.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання основних тренувальних рухів та їх варіантів. Розвиток сили, витривалості та координації;
2. Введення підйому на півпальці та виконання рухів екзерсису біля палки на півпальцях. Маленькі та великі пози класичного танцю та використання їх в екзерсисі на середині зали.
3. Використання зв'язуючи-допоміжних рухів в екзерсисі біля палки та на середині зали:
 - PAS DEGAGE з DEMI-PLIE у II та IV позиції;
 - PAS DE BOURRE SIMPLE;
 - PAS TOMBE та PAS COUPE.

Заняття № 16-17.

Тема: ВАРІАНТИ СТИБКІВ З ДВОХ НІГ НА ОДНУ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СТИБКИ З ПРОСУВАННЯМ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: вдосконалення методики виконання варіантів стрибків з двох ніг на одну, опанування стрибків з просуванням.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Після стрибку на одну ногу може здійснюватись певний перехід за допомогою зв'язуючого руху чи іншого стрибку:

1. PAS JETE з закінченням PAS DE BOURRE, PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
2. SISSONNE SIMPLE з закінченням PAS ASSAMBLE чи PAS COUPE-ASSAMBLE;
3. SISSONNE OUVERTE з закінченням PAS DE BOURRE чи PAS ASSAMBLE.

На цьому етапі стрибки з просуванням здійснюються в маленьких та великих позах. Перед їх виконанням для покращення польоту використовується певний підхід:

1. Крок;
2. PAS GLISSADE;
3. PAS COUPE.

Заняття № 18-20.

Тема: СТВОРЕННЯ ОКРЕМИХ УЧБОВИХ КОМБІНАЦІЙ ЕКЗЕРСИСУ БІЛЯ ПАЛКИ. ЗАПИС СТВОРЕНИХ КОМБІНАЦІЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ЇХ ПРОВЕДЕННЯ. ПІДБІР ТА АНАЛІЗ МУЗИЧНОГО МАТЕРІАЛУ.

Мета вивчення: здобуття балетмейстерського досвіду під час створення власних комбінацій, підготовка до педагогічної роботи під час її запису, уточнення методики, підбору та аналізу музичного матеріалу.

Література :

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Створення учбових комбінацій екзерсису біля палки по етапам:
 - сполучення основних рухів, використовуючи повільні та більш швидкі музичні темпи (прості учбові комбінації);
 - сполучення основних рухів з одним, двома або трьома його варіантами (поєднані учбові комбінації).
2. Запис створених комбінацій.
3. Підготовка до проведення комбінацій на групі:
 - уточнення методики виконання рухів, що увійшли до складу комбінації;
 - відпрацювання складеної комбінації;
 - аналіз помилок, що можуть виникати під час виконання комбінації.
4. Робота з концертмейстером по підборі музичного матеріалу до комбінації та його аналіз.

Заняття № 21.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.

5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

2 КУРС 4 СЕМЕСТР

Заняття № 22-23.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ. (В ПОЗАХ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (НА ПІВПАЛЬЦЯХ).

Мета вивчення: ускладнення координації та робота над апломбом пі час виконання екзерсису біля палки в позах та екзерсису на середині зали на півпальцях; опанування PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II та IV позицій; удосконалення виразності та пластичності рук і корпусу.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Послідовність виконання комбінацій екзерсису біля палки залишається. Завдяки включенню зв'язуючи-допоміжних рухів вони можуть виконуватись без пауз з правої та лівої ноги. Для скорочення часу на екзерсис біля палки деякі рухи можуть бути поєднані в одну комбінацію:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. ROND DE JAMBE PAR TERRE з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
3. BATTEMENT FONDU з ROND DE JAMBE EN L'AIR;
4. BATTEMENT FONDU з BATTEMENT FRAPPE.
5. BATTEMENT FRAPPE з PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED.

Продовжується активна робота над виконанням рухів на півпальцях. В координацію з ногами активніше вводиться одночасна робота рук. Рухи екзерсису біля палки виконуються в малих та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE.

В екзерсисі на середині зали послідовність комбінацій змінюється. Замість PLIE першою комбінацією стає TEMPS LIE (різні види) або маленьке ADAGIO. Деякі комбінації (наприклад ROND DE JAMBE PAR TERRE) можуть не виконуватись. Обов'язковими залишаються комбінації:

1. BATTEMENT TENDU з BATTEMENT TENDU JETE;
2. BATTEMENT FONDU;
3. BATTEMENT FRAPPE або PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED;
4. GRAND BATTEMENT JETE.

Комбінація BATTEMENT RELEVE LENT та BATTEMENT DEVELOPPE перетворюється у велике ADAGIO – окрему частину уроку і виконується після GRAND BATTEMENT JETE.

Темпи виконання рухів продовжують зростати, збільшується кількість виконаних рухів. По мірі засвоєння півпальців біля палки, вони вводяться в екзерсис і на середині зали. Ускладнюється координація завдяки використанню зв'язуючи-допоміжних рухів та активізації переходів з пози в позу під час рушення. Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання стійкості на півпальцях;
2. Розвиток координації завдяки введенню варіантів виконання 1-4 форм PORT DE BRAS та переходів з пози в позу або ARABESQUES;
3. Види PAS DE BOURRE та їх варіанти;
4. Підготовка до опанування турів та обертань.

Заняття № 24-25.

Тема: СТРИБКИ В ПОВОРОТІ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ. СЕРЕДНІ СТРИБКИ НА МІСЦІ ТА З ПРОСУВАННЯМ.

Мета вивчення: опанування стрибків, що виконуються в повороті, відпрацювання середніх стрибків на місці та з просуванням.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Робота над методикою та технікою виконання стрибків в повороті:

1. Стрибків з двох ніг на дві;
2. Стрибків з двох ніг на одну.

На цьому етапі побудова ALLEGRO дещо змінюється. Якщо для кращого засвоєння на початку опанування стрибки виконувались з максимальним відривом від підлоги, то для подальшого вдосконалення необхідно виконувати їх з різною висотою відриву від підлоги. У зв'язку з цим структура ALLEGRO будується з трьох розділів комбінацій: маленькі, середні та великі стрибки. Крім того 2-3 різновиди стрибків можуть бути поєднані в одну комбінацію та для їх зв'язку використовуються допоміжні рухи. Якісно вивчені стрибки EN FACE виконуються в малих та великих позах і арабесках на місці та з просуванням.

Продовжується вивчення й нових стрибків:

1. Сценічний SISSONNE (TEMPS LEVE в позі I, II, III ARABESQUES);
2. PAS BALLONNE;
3. PAS AMBOITE;
4. PAS JETE з просуванням у всі напрямки з закінченням на SUR LE COU-DE-PIED та на 45° з прямою ногою чи в ATTITUDE;
5. PAS DE POISSON (факультативно);
6. PAS BALLOTTE (факультативно).

Заняття № 26.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.

2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 5 СЕМЕСТР

Заняття № 27-28.

Тема: ЕКЗЕРСИС БІЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (В ПОЗАХ, НА ПІВПАЛЬЦЯХ ТА З PLIE-RELEVE). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних переходів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Березова Г.О. Класичний танець у дитячих хореографічних колективах. – К.: Муз. Укр., 1990.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
3. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.
4. Шилова Л.М. Хореографічна тема в уроці класичного танцю. – Х.: ХДАК, 2003.

Завдання

В екзерсисі біля палки продовжується активна робота над виконанням рухів в маленьких та великих позах CROISE, EFFACE, ECARTE. Удосконалюється прийомом PLIE-RELEVE. До основних тренувальних рухів крім зв'язуючи-допоміжних в комбінації включаються технічно складні (перш за все тури та звороти). Відбувається максимальне прискорення руху (до 1/8). Здійснюється підготовка до стрибків з заносками через відпрацювання елементу POUR BATTERIA.

В екзерсисі на середині зали вивчається прийом виконання основних тренувальних рухів EN TOURNANT. Його опанування здійснюється спочатку без використання поз з невеликим ступенем повороту (1/8, 1/4), коли чергуються рухи з поворотом та без нього, а потім включається пози, поворот може здійснюється на кожному русі та зростає його ступінь до 1/2 кола.

Нові варіанти основних тренувальних рухів EN TOURNANT:

1. BATTEMENT TENDU на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
2. BATTEMENT TENDU JETE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
3. ROND DE JAMBE PAR TERRE на 1/8, 1/4, 1/2 кола;
4. BATTEMENT FONDU на 1/8, 1/4 кола;
5. BATTEMENT FRAPPE на 1/8, 1/4, кола;
6. PETIT BATTEMENT SUR LE COU-DE-PIED на 1/8, 1/4 кола;
7. GRAND BATTEMENT JETE на 1/8, 1/4 кола.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Прискорення темпів виконання рухів та підготовка до стрибків з заносками (POUR BATTERIA);
2. Розвиток координації: 5-6 форми PORT DE BRAS, закінчення комбінацій в позах;
3. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V позиції;
4. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з II позиції;
5. Принцип EN TOURNANT та підготовка до TOUR LENT.

Заняття № 29.

Тема: ADAGIO.

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музикальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Характеристика ADAGIO як частини уроку. Особливості побудови ADAGIO для різних етапів навчання. Рекомендації до підбору музичного матеріалу для створення великого ADAGIO.

На цьому етапі ADAGIO створюється на певний музичний твір з використанням різноманітних рухів, прийомів переходів, що вивчені та ґрунтовно засвоєні. Це вже не остання комбінація екзерсису на середині зали, а повноцінна частина уроку.

Заняття № 30.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування стрибків, що ускладнені заносками, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Перед опануванням стрибків з заносками певний період виконується підготовча вправа (стрибок-розніжка вбік II позиції з невеликою амплітудою). Виконання стрибків з заносками починається у чистому вигляді по одному стрибку з паузами, в чергуванні зі стрибками без заносок, а потім по декілька стрибків з заносками без пауз.

Стрибки з заносками можуть утворювати окремі комбінації або ускладнювати комбінації засвоєних стрибків, що виконувались раніш без заносок. Останньою комбінацією ALLEGRO після маленьких, середніх та великих стрибків замість CHANGEMENT DE PIED стає комбінація маленьких заносок, в яку частіш за все входять ENTRECHAT-QUATRE та ROYALE.

Загальні рекомендації до вивчення стрибків з заносками. Опис і специфіка виконання стрибків з заносками з двох ніг на дві:

1. ENTRECHAT-QUATRE;
2. ROYALE;
3. PAS ECHAPPE BATTU;

4. PAS ASSAMBLE BATTU;
5. DOUBLE PAS ASSAMBLE BATTU;
6. BRISE (факультативно).

Заняття № 31.

Тема: ОБЕРТАННЯ НА МІСЦІ

Мета вивчення: опанування обертань на місці, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Виконання PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з V, II позицій окремо та у сполученні з іншими рухами. Різновиди підходів та підготовок до обертань. Засоби вдосконалення техніки обертання.

Заняття № 32.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

3 КУРС 6 СЕМЕСТР

Заняття № 33-34.

Тема: ЕКЗЕРСИС БЛЯ ПАЛКИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (З ПОВОРОТАМИ ТА ТУРАМИ). ЕКЗЕРСИС НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ ТА МЕТОДИКА ЙОГО ВИКОНАННЯ (EN TOURNANT).

Мета вивчення: ускладнення техніки виконання рухів та координації, удосконалення стійкості за допомогою введення в комбінації різноманітних турів і виконання рухів EN TOURNANT, шліфування техніки обертань.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

З цього етапу починається шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

В екзерсисі біля палки здійснюється включення в комбінації опанованих турів та обертань. Збільшується кількість поворотів та турів та прискорюється їх темп. Вивчаються нові тури (з IV позиції та зі сторони, коли нога відкрита вбік на 45°).

Виконання комбінацій екзерсису на середині зали відбувається з активним використанням прийому EN TOURNANT, всі рухи ускладнюються підйомом на півпальці. Прискорюються темпи виконання, збільшується ступінь повороту.

Крім того в екзерсисах біля палки та на середині зали засвоюються технічні прийоми, що необхідні для виконання великих стрибків з закінченням на одну ногу як на місці, так і з просуванням.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. PIROUETTES EN DEHORS ET EN DEDANS з IV позиції;
2. TOUR, що починається з положення A LA SECONDE.
3. PAS BALLOTTE;
4. TOUR LENT EN DEHORS ET EN DEDANS у позах;
5. Сполучення турів та обертань з використанням різних підходів до них.

Заняття № 35.

Тема: ADAGIO

Мета вивчення: опанування крупної танцювальної форми, набуття пластичності, виразності, музичальності та танцювальності.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Виконання великого ADAGIO здійснюється з увагою не тільки на методику виконання окремих рухів, а й на пластичність та музичність виконання. В ньому може бути використане пересування у просторі та принцип поліфонії (декілька варіантів виконання рухів на один й той же музичний фрагмент одночасно).

Заняття № 36.

Тема: СТРИБКИ З ЗАНОСКАМИ ТА ВЕЛИКІ СТРИБКИ І МЕТОДИКА ЇХ ВИКОНАННЯ

Мета вивчення: опанування великих стрибків, вдосконалення техніки їх виконання стрибків, що ускладнені заносками.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Виконання комбінацій з декількох стрибків з заносками.

Робота над методикою та технікою їх виконання.

Розгорнуті комбінації великих стрибків як на місці, так і з підходами.

Заняття № 37.

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Загальні рекомендації до виконання обертань по діагоналі. Опис та специфіка виконання:

1. TOUR CHAINE;
2. TOUR GLISSADE EN TOURNANT;
3. TOUR PIQUE;
4. TOUR DEGAGE.

Робота над методикою та технікою виконання обертань.

Заняття № 38.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 7 СЕМЕСТР

Заняття № 39-40.

Тема: ЕКЗЕРСИС БЛЯ ПАЛКИ ТА НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ РОЗІБРАНИХ ПО ЗАПИСУ КОМБІНАЦІЙ. ADAGIO

Мета вивчення: шліфування танцювальної особистості: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.

2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

На цьому етапі важливим є не тільки методично грамотне самостійне виконання комбінацій, а й вміння розібрати комбінацію по запису та проводити її на групі з відпрацюванням кожного руху. Необхідно навчитись тактично та точно робити зауваження і наполегливо добиватися якості виконання від інших.

Крім того на уроках продовжується робота над стійкістю та координацією, розвивається технічність та віртуозність, пластичність та виразність рушення.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Відпрацювання APLOMB в позах та на півпальцях.;
2. ½ звороту з ногою на 45°, 90°;
3. TOUR TEMPS RELEVE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. TOUR з GRAND PLIE.

Заняття № 41

Тема: РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ МАЛЕНЬКИХ ТА СЕРЕДНІХ СТРИБКІВ

Мета вивчення: вдосконалення техніки виконання стрибків, що об'єднані в танцювальні комбінації.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Комбінації стрибків включають різноманітні підходи, переходи та танцювальні рухи. Вони складаються з 2-3 частин. Частіше розгорнуті комбінації створюються на певний музичний твір і можуть виконуватись різними групами. У склад комбінацій входять і стрибки з заносками, і стрибки з просуванням, і стрибки у повороті.

Загальні рекомендації до виконання великих стрибків з підходами. Опис та специфіка виконання:

1. GRAND PAS ASSAMBLE;
2. GRAND PAS JETE;
3. GRAND PAS DE CHAT;
4. SISSONNE SOUBRESAUT;
5. PAS FAILLI;
6. ROND DE JAMBE EN L'AIR SAUTE;
7. FOUETTE SAUTE;
8. SAUT DE BASQUE (факультативно);
9. REVOLTADE (факультативно).

Заняття № 42

Тема: ОБЕРТАННЯ ПО ДІАГОНАЛІ ТА КОЛУ

Мета вивчення: опанування обертань по діагоналі та колу, вдосконалення техніки їх виконання.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Робота над методикою та технікою виконання обертань по діагоналі та колу.
Опис та специфіка виконання таких зворотів та обертань:

1. $\frac{1}{2}$ звороту з ногою на 45° , 90° ;
2. TOUR TEMPS RELEVE;
3. зворот FOUETTE;
4. TOUR TIR-BOUCHON;
5. зворот RENVERSE (факультативно);
6. TOUR FOUETTE ;
7. TOURS у великих позах (факультативно).

Заняття № 43.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ КОМБІНАЦІЙ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.
4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

4 КУРС 8 СЕМЕСТР

Заняття № 44.

Тема: ПРОВЕДЕННЯ ВЛАСНИХ ЕКЗЕРСИСІВ ТА КОМБІНАЦІЙ СТРИБКІВ НА ГРУПІ

Мета вивчення: здобуття педагогічного досвіду під час проведення власно створених комбінацій на групі.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

1. Показ створеної комбінації під музичне супроводження або під власний рахунок.
2. Пояснення основних моментів (правила виконання нових рухів, нові сполучення знайомих рухів, специфіка музичної розкладки, тощо).
3. Розучування комбінації з групою спочатку під рахунок, а потім пі музичне супроводження.

4. Спостереження за виконанням комбінації групою:
 - порядок рухів у комбінації,
 - грамотність рухів,
 - музичність їх виконання.
5. Зауваження, щодо побачених помилок як загальних, так і особистих.
6. Відпрацювання моментів комбінації, що не дуже виходять.
7. Робота над виразністю, технічністю та музичністю виконання комбінації.

Заняття № 45.

Тема: ЕКЗЕРСИСИ БІЛЯ ПАЛКИ, ЕКЗЕРСИСИ НА СЕРЕДИНІ ЗАЛИ НА ОСНОВІ КОМБІНАЦІЙ, СТВОРЕНИХ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

На цьому етапі виховується не тільки творча особистість виконавця, а й формується власний педагогічний досвід викладача класичного танцю.

Екзерсиси біля палки та на середині зали на теми:

1. Зворот FOUETTE;
2. Робота над технікою обертання засобом сполучення різних турів, що вивчені раніше та добре опановані;
3. Тури у великих позах.

Заняття № 46-48.

Тема: ADAGIO. РОЗГОРНУТІ КОМБІНАЦІЇ СЕРЕДНІХ ТА ВЕЛИКИХ СТИБКІВ. ОБЕРТАННЯ У ВЕЛИКИХ ПОЗАХ

Мета вивчення: удосконалення виконавської майстерності; розвиток танцювальності, пластичності та віртуозності; опанування складних технічних елементів; удосконалення дрібної техніки.

Література:

1. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник. – Івано-Франківськ, 2009.
2. Цветкова Л.Ю. Методика викладання класичного танцю. Підручник. – К.: Альтерпрес, 2005.

Завдання

Робота над методикою виконання рухів. Удосконалення техніки їх виконання. Ускладнення координації, відпрацювання танцювальних елементів. Розвиток стійкості при виконанні найскладніших стрибків та обертань. Розвиток музичності, пластичності та віртуозності.

Опис та правила виконання комбінованих стрибків:

1. JETE EN TOURNANT;
2. JETE ENTRELACE;
3. PAS CISSAUX;

11. ПИТАННЯ ДО ПІДСУМКОВОЇ ФОРМИ КОНТРОЛЮ

1. Визначення класичного танцю як виду хореографічного мистецтва, системи підготовки, хореографічної дисципліни та ін.
2. Мета та завдання уроку класичного танцю. Його специфіка для фахівців в галузі сучасної хореографії.
3. Безпека на заняттях з класичного танцю і запобігання травматизму.
4. Виразальні засоби класичного танцю та основні вимоги до виконання рухів.
5. Частини уроку класичного танцю. Їх співвідношення, призначення та структура в залежності від етапів навчання.
6. Послідовність виконання тренувальних вправ в екзерсисі біля палки та на середині зали. Принципи їх чергування.
7. Основні поняття та класифікація рухів класичного танцю.
8. Методика виконання та викладання рухів класичного танцю.
9. Партерна гімнастика як засіб розвитку фізичних можливостей та підготовка до опанування рухів класичного танцю.
10. Правила вивчення рухів класичного танцю (загальна схема, приклад).
11. Основні музичні терміни та поняття, які використовуються у класичному танці.
12. Поняття музичності та її розвиток на уроках класичного танцю.
13. Музичне оформлення уроку. Його види та їх характеристика.
14. Групи рухів класичного танцю. Їх специфічні риси та призначення.
15. Правила побудови комбінацій класичного танцю та їх запис.
16. Загальна характеристика стрибків в класичному танці та їх різновиди.
17. Аналіз літератури з методики викладання класичного танцю.
18. Зміни та ускладнення в екзерсисі біля палки та на середині зали в залежності від етапів навчання.
19. Особливості уроку класичного танцю в хореографічних колективах різного спрямування та спеціалізованих навчальних закладах.
20. Метод одного РАС. Лейттема в уроці класичного танцю.
21. Підготовча робота викладача до уроку класичного танцю.
22. Формування та розвиток системи класичного танцю.
23. Педагогічний досвід видатних викладачів класичного танцю.
24. Структурні форми балетної вистави.
25. Українська школа класичного танцю. Її видатні представники (педагоги, танцівники, балетмейстери).

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Ахемян Т. Л. Методика викладання класичного танцю у підготовчих групах: навч.-метод. посібник / Т. Л. Ахемян. – Київ: ДАКККіМ, 2003. – 115 с. — http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libdoc/knugu/knygy2/horeografii/ahemyan_t_l_metodyka_vykladannya_klasychnogo_tancyu.pdf.
2. Васірук С. О. Класичний танець: навч.-метод. посібник / С. О. Васірук. — Івано-Франківськ, 2009. — 260 с. — <http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/3801/1/Klas.tan..pdf>.
3. Гончаренко Ю. В. Хореографія: основи класичного танцю: навч.-метод. посібник / Ю. В. Гончаренко, О.А. Єрмакова; М-во освіти і науки України, Запоріж. нац. ун-т. — Запоріжжя, 2011. — 239 с. — https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/599467/mod_resource/content/1/%D0%9F%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf.
4. Класичний танець та методика його викладання: конспект лекцій з курсу для інозем. студентів, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр» напрямом 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова, Н. М. Семенова]. — Харків: ХДАК, 2010. — 98 с. /1491
5. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: конспект лекцій з дисципліни для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спец. 024 «Хореографія», освітня програма Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр; Н. М. Семенова] – Харків: ХДАК, 2022. – 56 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1804>
6. Словник основних термінів та понять класичного танцю [Електронний ресурс]: навч.-метод. матеріали дисципліни «Класичний танець та методика його викладання» для здобувачів першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти зі спец. 024 Хореографія, освіт. програми Бальна хореографія, освіт. програми Народна хореографія, освіт. програми Сучасна хореографія, освіт. програми Хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Н. М. Семенова, Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр] – Харків: ХДАК, 2022. – 24 с. – Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1805>
7. Рехліцька А. Є. Рухи класичного танцю у схемах : навч.-метод. посібник для студентів вищих навчальних закладів спеціальності «Хореографія» / Рехліцька А. Є., Білоусенко І. В. ; М-во освіти і науки України; Херсон. держ. ун-т. — 72 с. — <http://ekhsuir.kspu.edu/xmlui/bitstream/handle/123456789/3121/%D0%A0%D0%B5%D1%85%D0%BB%D1%96%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0%20%D0%90.%D0%84.%20%D0%91%D1%96%D0%BB%D0%BE%D1%83%D1%81%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%D0%92.%20%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%BE-%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%BE%D0%B4%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%20C2%AB%D0%A0%D1%83%D1%85%D0%B8%20%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%B8%D1%87%D0%BD%D0%BE%D0%B>

[3%D0%BE%20%D1%82%D0%B0%D0%BD%D1%86%D1%8E%20%D1%83%20%D1%81%D1%85%D0%B5%D0%BC%D0%B0%D1%85%C2%BB.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25).

8. Цветкова Л. Ю. Методика викладання класичного танцю : підручник / Л. Ю. Цветкова. — 3-тє вид., перероб. та допов. — Київ : Альтерпрес, 2010. — 324 с.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Волошина Л. П. Класичний танець як основний напрям хореографічної освіти [Електронний ресурс] / Л. П. Волошина // Актуальні питання культурології. - 2018. - Вип. 18. - С. 127-133. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apkant_2018_18_25
2. Гашенко К. І. Класичний танець як один із засобів естетичного виховання дітей нового покоління ХХІ століття [Електронний ресурс] / К. І. Гашенко // Гілея: науковий вісник. - 2018. - Вип. 130. - С. 332-335. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2018_130_89.
3. Герц І. І. Класичний танець у сучасному соціокультурному просторі [Електронний ресурс] / І. І. Герц // Наукові записки [Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова]. Серія : Педагогічні науки. - 2017. - Вип. 136. - С. 53-64. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzped_2017_136_9.
4. Голдрич О. С. Хореографія. Основи хореографічного мистецтва. Основи композиції танцю : практ. посіб. Львів : Сполом, 2006. 172 с.
5. Горбатова Н. О. Становлення мистецтва класичного танцю в Україні (20–30-ті рр. ХХ ст.) : дис. ... канд. іст. наук : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Київ, 2004. 177 с.
6. Горбатова Н. О. Становлення хореографічної освіти в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Молодий вчений. 2017. № 7. С. 67–70. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_7_17
7. Горбатова Н. О. Традиції класичного танцювального мистецтва в Україні (кінець ХІХ — початок ХХ ст.) // Вісник Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв. 2007. № 2. С. 90–97.
8. Захарчук Н. В. Методика вивчення класичного танцю: метод. рек. для студентів першого курсу спец. «Хореографія» / Н. В. Захарчук; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки, Ф-т мистецтв, Каф. хореографії. — Луцьк: Вежа-Друк, 2017. — 41 с. — https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/12810/1/metodyka_klas_dance.pdf
9. Зубатов С. Л. Стил ь викладання в хореографії : навч. посіб. Київ : Ліра-К, 2022. 91с.
10. Кирилюк В. М. Дихання в хореографії: навч. посіб. / В. М. Кирилюк. — Київ: ДАКККіМ, 2009. — 156 с.
11. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: робоча програма з дисципліни, галузь знань: 02 “Культура і мистецтво”, спец.: 024 “Хореографія”, спеціалізація: “Нар. хореографія” / Харків. держ. акад. культури; [розроб.: Л. М. Шилова, Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2018. — 43 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекc навчально-методичних

матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець та методика його викладання_NX_18.pdf.

12. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Розділ «Партерна гімнастика»: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», напрям підгот. 6.020202 «Хореографія» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. М. Шилова]. — Харків: ХДАК, 2015. — 21 с. — Режим доступу: [http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/партерна гімнастика.pdf](http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми_та_навчально-методичні_матеріали_ХДАК/pdf-2016/партерна_гімнастика.pdf).
13. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]. Екзерсис біля станку для студентів першого року навчання: навч.-метод. матеріали для студентів ф-ту хореогр. мистецтва, що навчаються за освіт.-кваліфікац. рівнем «Бакалавр», галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спец. 024 «Хореографія», освіт. програма «Нар. хореогр.» / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л. П. Дегтяр]. — Харків: ХДАК, 2019. — 10 с. — Режим доступу: Z:\RepHDAK\Комплекс навчально-методичних матеріалів ХДАК\pdf-2021\+Класичний танець.pdf
14. Класичний танець та методика його викладання [Електронний ресурс]: прогр. та навч.-метод. матеріали дисципліни для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спец. 024 Хореографія, освітня програма Народна хореографія / Харків. держ. акад. культури; [уклад. Л.М. Шилова; Л.П. Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2022. — 169 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1806>
15. Класичний танець та методика його викладання. Екзерсис на середині зали та allegro для студентів першого року навчання [Електронний ресурс]: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтва, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. кудьтури; [уклад. Л.П.Дегтяр.] — Харків: ХДАК, 2021. — 12 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789/1113>
16. Класичний танець та методика його викладання. Партерна гімнастика. Силові вправи: навчально-методичні матеріали для студентів факультету хореографічного мистецтва, що навчаються за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр», галузь знань 02 Культура і мистецтво, спеціальність 024 Хореографія, Освітньої програми Народна хореографія / Харк. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2021. — 17 с. — Режим доступу: <http://95.164.172.68:8080/khk dak-xmlui/handle/123456789>
17. Колногузенко Б. М. Види мистецтва та хореографії : [метод. посіб. для підготовки бакалаврів і спеціалістів за фахом "Хореографія" (6.020200)] / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2009. 140 с.
18. Колногузенко Б. М. Хореографічне мистецтво : зб. ст. / Харків. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2008. 222 с.
19. Коновалова Г. О. Класичний танець як засіб формування виконавської культури [Електронний ресурс] / Г. О. Коновалова // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. - 2012. - № 5. - С. 130-131. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/had_2012_5_33

20. Кривохижа А. М. Гармонія танцю : навч.-метод. посіб. Кіровоград : РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2005. 92 с.
21. Павлюк Т. С. Українське балетмейстерське мистецтво другої половини ХХ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2005. 20 с.
22. Пустова Е. Традиції балетного театру в постановках «Лілея» та «Лісова пісня» Вахтанга Вронського // Традиційна культура в умовах глобалізації: проблема збереження і оновлення етнічно-культурної спадщини : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. Харків, 2008. С. 167–171.
23. Рехвіашвілі А. Ю., Білаш О. С. Мистецтво балетмейстера : навч. посіб. Київ : КНУКіМ, 2017. 152 с. URL: <http://lib.knukim.edu.ua/wp-content/uploads/2018/01/rehviashvili.pdf>.
24. Семенова Н. М. Генеза та розвиток українських національних балетних вистав у першій половині ХХ ст. // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 36. С. 170–178.
25. Семенова Н. М. Українська балетна музика та її вплив на розвиток національної балетної вистави другої половини ХХ — початку ХХІ століть // Традиції та новації у вищій архітектурно-художній освіті : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. дизайну і мистецтв. Харків, 2019. № 2. С. 92–98.
26. Семенова Н. М. Національна балетна вистава в українській хореографічній культурі ХХ – початку ХХІ ст. : автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.04 «Українська культура» / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2019. 19 с.
27. Семенова Н. М. Особливості втілення видатними українськими балеринами хореографічних образів національних балетних вистав ХХ ст. // Культура України : зб. наук. пр. / Харків. держ. акад. культури. Харків, 2012. Вип. 39. С. 189–198.
28. Система запису комбінацій класичного танцю. Методичні рекомендації з курсу «Класичний танець» / уклад.: Рева Я. Г.; Полтав. нац. пед. ун-т імені В. Г. Короленка — Полтава, 2020. — 18 с. — <http://dspace.pnpu.edu.ua/handle/123456789/19170>.
29. Станішевський Ю. Балетний театр України: 225 років історії : [монографія] / Юрій Станішевський. — Київ: Муз. Україна, 2003. — 438 с.
30. Станішевський Ю. Національний академічний театр опери та балету України ім. Тараса Шевченка : історія і сучасність. Київ : Муз. Україна, 2002. 735 с.
31. Хореографічна тема в уроці класичного танцю: метод. розробка / Харків. держ. акад. культури; уклад. Л. М. Шилова. — Харків: ХДАК, 2003. — 29 с. — <http://192.168.1.122/ufd/fulltext/Програми та навчально-методичні матеріали ХДАК/pdf-2016/+Шилова хореогр. розробка.pdf>.
32. Цигановська Н. В. Гімнастика : навч. посіб. / Н. В. Цигановська. — Харків: ХДАК, 2008. — 90 с.
33. Чепалов О. І. Хореографічний театр Західної Європи ХХ ст. : монографія. Харків : ХДАК, 2007. 344 с.
34. Чепалов, О. І. Хореологія : статті та лекції. Київ : Ліра-К, 2022. 227 с.
35. Чуприна П. Я. Творча діяльність Національного академічного театру опери та балету України ім. Т. Г. Шевченка в контексті розвитку української художньої культури (1991–2001) : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 «Теорія та

- історія культури» / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2005. 192 с.
36. Чурпіта Т. Повернення Миколи Трегубова до Львівського театру опери та балету (1950–1951 рр.) // Культурологічна думка : щорічник наук. пр. / Ін-т культурології, Нац. акад. мистецтв України. Київ, 2017. № 11. С. 137–145.
 37. Шабаліна О. Розвиток українського хореографічного мистецтва на початку ХХ ст.: джерела та тенденції // Вісник Львівської національної академії мистецтв : зб. наук. пр. Львів, 2016. Вип. 28. С. 263–273
 38. Шаповал О. В. Творча діяльність балетмейстера А. Ф. Шекери в контексті історії української хореографічної культури 60–90 рр. ХХ ст. : дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Ін-т мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України. Київ, 2006. 196 с.
 39. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 1. Філософія балету та онтологія танцю : монографія. Київ : КіМУ, 2013. 204 с.
 40. Шариков Д. І. Класифікація сучасної хореографії : напрями, стилі, види. Київ, 2008. 168 с.
 41. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 2. Історія та художня практика хореографічної культури : монографія. Київ, 2013. 204 с.
 42. Шариков Д. І. Мистецтвознавча наука хореологія як феномен художньої культури. У 3 ч. Ч. 3. Типологія хореографії : монографія. Київ, 2013. 90 с. URL:
<https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/monografiya-typologiya-horeografichnoyi-kultury-1.pdf>.
 43. Шариков Д. І. Розвиток балетного стилю в сучасній хореографії від неокласики до постмодерну // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : зб. наук. пр. / Нац. акад. кер. кадрів культури і мистецтв. Київ, 2011. № 27. С. 255–263.
 44. Craine D. The Oxford Dictionary of Dance / Debra Craine, Judith Mackrell. Oxford https://books.google.com.ua/books?hl=uk&lr=&id=42g8Hp-xA48C&oi=fnd&pg=PR5&dq=classical+dance&ots=RLPuU3dk7t&sig=gM4uH89f0WH6WgZfQype0WOkatY&redir_esc=y#v=onepage&q=classical%20dance&f=false.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека Харківської державної академії культури [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://lib-hdak.in.ua/>.
2. Репозиторій ХДАК [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/>.
3. Харківська міська спеціалізована музично-театральна бібліотека імені К. С. Станіславського [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <http://mtlib.org.ua/>.
4. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка [Електронний ресурс]: сайт. — Режим доступу: <https://korolenko.kharkov.com/>.